

POSTANOWIENIE

21 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 21 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko U. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 8 sierpnia 2022 r., VII AGa 741/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 sierpnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w ten sposób, że oddalił w całości roszczenie powodowej Spółki i orzekł o kosztach postępowania.

Skargę kasacyjną od powyższego orzeczenia wywiodła powódka zaskarżając je w całości, wnosząc o uchylenie wyroku Sądu drugiej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła o dyspozycję art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Zdaniem skarżącej w sprawie istnieje potrzeba wykładni art. 87 ust. 1 w zw. z art. 87 ust. 5 Prawa pocztowego oraz wyjaśnienia następujących zagadnień prawnych:

- „ustalenie, że stwierdzenie rażącego niedbalstwa operatora pocztowego w ramach doręczenia przesyłki powoduje odpowiedzialność operatora pocztowego na zasadach Kodeksu Cywilnego, nie na zasadach Prawa pocztowego”;
- „ustalenie, że dla orzeczenia sądu apelacyjnego, w granicach art. 378 k.p.c. w sposób określony w art. 385-386 k.p.c. niewystarczające jest rozpoznanie wyłącznie apelacji jednej ze stron, przy uznaniu bezprzedmiotowości odnoszenia się do zarzutów apelacji drugiej ze stron”.

Ponadto skarżąca wskazała na oczywistą zasadność skargi, której upatrywała w nieprawidłowym zastosowaniu art. 87 ust. 1 w zw. z art. 87 ust. 5 Prawa pocztowego.

Pozwana nie złożyła odpowiedzi na skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W art. 398⁹ § 1 k.p.c. ustawodawca zawarł zamknięty katalog przesłanek, na podstawie których Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, skarga kasacyjna będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN:

z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Sformułowane przez skarżącą zagadnienia prawne nie czynią zadość powyższym wymaganiom.

Odnosząc się do stanowiska strony skarżącej należy przede wszystkim zauważyć, że powództwo w niniejszej sprawie zostało oddalono z uwagi na prawidłowo ustalony brak adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą powódki a nienależytym wykonaniem zobowiązania przez pozwaną. Sąd Apelacyjny trafnie wywiódł, że nawet prawidłowe wykonanie usługi przez pozwaną nie uchroniłoby powódki od konieczności uiszczenia wynagrodzenia na rzecz swojego współpracownika, skoro nie istniała obiektywna możliwość skutecznego doręczenia mu przesyłki w dacie wymaganej dla wypowiedzenia umowy z dniem 31 maja 2015 r. Niezależnie zatem od sposobu wykładni przepisów Prawa pocztowego roszczenie powódki i tak podlegało oddaleniu jako niezasadne. Wyjaśnienie kwestii podnoszonych przez skarżącą w ramach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma tym samym istotnego znaczenia dla rozstrzyganej sprawy.

Dalej należy zaznaczyć, że nieprawidłowa jest także sama konstrukcja zagadnień prawnych. Skarżąca nie przedstawia bowiem Sądowi Najwyższemu problemu wymagającego wyjaśnienia, ale stawia tezę, której potwierdzenia się domaga, co nie może być uznane za prawidłowe skonstruowanie zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Niewłaściwy jest ponadto sposób uzasadnienia zagadnień sformułowanych przez skarżącą, ponieważ nie przedstawiła ona wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym w odniesieniu do każdego z zagadnień przeprowadziłaby pogłębioną analizę prawną dla wykazania uniwersalności poruszanych kwestii przy jednoczesnej ich istotności dla rozstrzygnięcia sprawy. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odnosi się zbiorczo do zagadnienia prawnego dotyczącego wykładni przepisów prawa pocztowego, kwestii wykładni art. 87 ust. 1 w zw. z art. 87 ust. 5 Prawa pocztowego oraz problemu oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Takie rozwiązanie nie może być uznane za czyniące zadość wymaganiom stawionym wobec wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, szczególnie jeśli

weźmie się pod uwagę, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. podnoszona jest na zasadzie ewentualności, w razie stwierdzenia przez Sąd Najwyższy braku podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Taki zabieg nie jest dopuszczalny. Skarżący nie może jednocześnie twierdzić, że skarga jest oczywiście uzasadniona bowiem narusza przepisy prawa, które wymagają wykładni i na podstawie, których formułuje dodatkowo istotne zagadnie prawne. Stanowisko takie pozostaje wewnętrznym sprzeczne, przesądając o bezzasadności wszystkich wniosków.

Za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przemawia także drugie zagadnienie sformułowane przez skarżącą. Wbrew wywodom skargi rozwiązanie przyjęte przez Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia, polegające na szczegółowym wyjaśnieniu motywów swojego rozstrzygnięcia, przy jednoczesnym lakonicznym wskazaniu, że z uwagi na przyjętą ocenę sprawy na uwzględnienie nie zasługuje apelacja strony powodowej, nie narusza żadnego z obowiązujących przepisów prawa. Skoro bowiem Sąd uznaje roszczenie za niezasadne i oddala je w całości, motywując w sposób jasny i wyczerpujący okoliczności, które doprowadziły sąd do takiego rozstrzygnięcia, to brak jest podstaw do dalszego odnoszenia się do twierdzeń strony, która roszczenia tego dochodziła. Oczywistym jest przecież, że ocenienie powództwa jako niezasadnego nie może doprowadzić do podzielenia przez sąd stanowiska strony powodowej. Powielanie poglądów już raz w sprawie wyrażonych prowadzi natomiast wyłącznie do nadmiernego rozbudowania pisemnych motów, zaciemniając główną myśl towarzyszącą sądowi przy rozstrzygnięciu sprawy.

Zarzuty dotyczące nieprawidłowości w skonstruowaniu uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy odnieść także do rozważań skargi dotyczących występującej w sprawie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie

zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18). W analizowanej skardze ograniczono się w istocie do wskazania przepisów prawa, które wymagają w ocenie skarżącego wykładni, a następnie zbiorczo uzasadniono wniosek, łącząc go z uzasadnieniem sformułowanych w sprawie zagadnień prawnych. Taka konstrukcja skargi jest nieprawidłowa. Skarżący miał obowiązek odrębnego uzasadnienia każdego ze wskazanych przepisów w odniesieniu do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Jedno wspólne uzasadnienie odnoszące się do wszystkich wymienionych we wniosku przepisów nie czyni zadość temu obowiązkowi. Ponadto skoro sam skarżący łączy stawiane zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) z wątpliwościami i rozbieżnościami w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), to w istocie przyznaje, że zagadnienia te nie są nowe i były już analizowane w judykaturze, w konsekwencji wniosek oparty o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. podważa zasadność wniosku z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Końcowo należy także stwierdzić, że skarga kasacyjna nie jest w niniejszej sprawie oczywiście uzasadniona. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego przesłanka ta jest spełniona, jeśli zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów lub podstawowych prawa możliwym do dostrzeżenia bez konieczności prowadzenia szczegółowej analizy sprawy.

Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej przesłance ma obowiązek wykazać, że skarżone orzeczenie jest sprzeczne z podstawowymi zasadami lub przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny (zob. m.in. post. SN z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV

CSK 529/17). Oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przeczy sam skarżący, formułując na podstawie tych samych przepisów, które zaskarżonego orzeczenia ma naruszać w sposób oczywisty, zagadnienie prawne oraz wskazując na potrzebę ich wykładni.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

[ms]